

Koulumäen koulun toiminnan tulevaisuus

Asko Lippo kehittämispäällikkö
Leena Lakovaara aluepäällikkö,
Jenny Webb koulutussuunnittelija,
Ville Kainulainen koulutussuunnittelija

Asukastilaisuus 18.1.2024

Asian käsittely

Muutoksen tausta

- Taloudellisesti kestävä Espoo -ohjelma ja palveluverkon tarkastelu
- Lähtökohdat valmistelulle

Tilanteen kuvaus

- Oppilaaksioton näkökulma
- Pedagoginen näkökulma
- Vaihtoehdot
- Kustannukset

Henkilöstön asema

Miten ja missä aikataulussa valmistelu etenee?

Taloudellisesti kestävä Espoo -ohjelma (2021–2025)

Valtuusto hyväksyi 19.10.2020

Lapsille yhtenäinen kasvun ja opin polku:

Espoossa tavoitteena on varmistaa lapselle ehyt ja yhtenäinen kasvun ja opinpolku.

Opinpolun aikaisia tarpeettomia siirtymiä vähennetään, palvelutarjontaa kaupungin eri alueilla yhtenäistetään sekä lisätään lasten tasavertaisten mahdollisuuksien toteutumista ja hillitään eriarvoistumiskehitystä.

Perusopetuksen yksikkökokoja kasvatetaan ja perusopetuksen palveluverkkoa järjeistetään.

Suomenkielisessä perusopetuksessa tavoitteena on, että kaikki uudet koulut ovat vähintään 4+ sarjaisia, eli neljä rinnakkaisluokkaa.

Taloudellisesti kestävä Espoo -ohjelma (2021–2025)

Työkalut yhtenäisen kasvun ja opin polun varmistamiseksi:

- 1) Perusopetuksen palveluverkkoa järkeistetään
 - Pienistä kouluyksiköistä luovutaan
 - Lähekkäin sijaitsevia yksiköitä yhdistetään mahdollisuuksien mukaan yhtenäisiksi peruskouluiksi

- 2) Isommat yksiköt, tarkoituksenmukaisen yksikkökoon mukainen tehostuminen
 - Keskiössä lähikouluperiaatteen vahvistaminen
 - Suuremmissa kouluyksiköissä on
 - laajempi oppilaaksiottoalue, mikä auttaa segregaaation vähentämisessä
 - joustavammat tilat ja paremmat mahdollisuudet oppilaiden mukaisten pedagogisten ratkaisujen toteuttamiseen
 - monipuolisempi valinnaisainetarjonta ja paremmat mahdollisuudet oppilaiden tukemiseen eri lahjakkuusalueilla
 - parempi oppilaiden hyvinvoinnin kannalta keskeisten oppilashuoltopalveluiden saatavuus
 - paremmat edellytykset oppilaan tarvitseman erityisen tuen tai vieraskielisyyteen liittyvän tuen järjestämiseen
 - Suuremmissa yksiköissä vuokratulot ja toimintokustannukset oppilasta kohden pienemmät

Lainsäädännölliset lähtökohdat valmistelulle

- **Perusopetuslaki 6 § 1 mom.** Opetus tulee kunnassa järjestää siten, että oppilaiden matkat ovat asutuksen, koulujen ja muiden opetuksen järjestämipaikkojen sijainti sekä liikenneyhteydet huomioon ottaen mahdollisimman turvallisia ja lyhyitä.
- **Kuntalaki 22 §.** Kunnan asukkailla ja palvelujen käyttäjillä on oikeus osallistua ja vaikuttaa kunnan toimintaan. - - -
 1. järjestämällä keskustelu- ja kuulemistilaisuuksia sekä kuntalaisraateja;
 2. selvittämällä asukkaiden ja kunnassa säännönmukaisesti tai pitempiaikaisesti asuvien tai oleskelevien palvelujen käyttäjien mielipiteitä ennen päätöksentekoa; - - -
- **Hallintolaki 41 §.** Jos asian ratkaisulla voi olla huomattava vaikutus - - - elinympäristöön, työntekoon tai muihin oloihin, viranomaisen tulee varata - - mahdollisuus saada tietoja asian käsittelyn lähtökohdista ja tavoitteista sekä lausua mielipiteensä asiasta. Asian vireilläolosta ja vaikuttamismahdollisuuksien käyttämisestä on ilmoitettava asian merkityksen ja laajuuden kannalta sopivalla tavalla.
- **Hallintolaki 31 §:** Viranomaisen on huolehdittava asian riittävästä ja asianmukaisesta selvittämisestä hankkimalla asian ratkaisemiseksi tarpeelliset tiedot sekä selvitykset.
- **Laki työnantajan ja henkilöstön välisestä yhteistoiminnasta kunnassa ja hyvinvointialueella 4 §.** Työnantajan ja henkilöstön välisessä yhteistoiminnassa käsitellään ainakin sellaiset asiat, jotka koskevat: - - - Henkilöstön asemaan merkittävästi vaikuttavia muutoksia työn organisoinnissa, - - -

Koulumäen koulutilojen jatko

- Opetus- ja varhaiskasvatuslautakunnan 18.4.2018 hyväksymän tilankäyttösuunnitelman mukaan erityiskouluista luovutaan.
- Koulumäen koulun toiminnan on suunniteltu päättyvän 8/2024.
- Toiminnan päättyessä tiloista on tarkoitus luopua. Tilapalvelut selvittävät koulutilojen jatkoa.

Oppilaaksioton näkökulma 1/2

- Koulumäen koulu on 4 erityisluokan ja 29 oppilaan erityiskoulu, jossa kaikilla oppilailla on päätös erityisryhmän tarpeesta. Monilla oppilailla on yksilöllistettyjä oppiaineita joko kaikki tai suuri osa.
- Koska oppilaat tulevat kouluun eri puolilta Espoota, minkään yksittäisen alueen väestökehitys ei vaikuta koulun oppilasmäärään.
- Koulun toiminnan päättyessä oppilaat ohjattaisiin kaupungin muihin kouluihin.
 - Oppilaiden koulupaikoista ja tukitoimista päätetään oppilaskohtaisesti tehtävien erityisen tuen tarkistamispäätösten yhteydessä. Oppilaita ja huoltajia kuullaan ennen erityisen tuen tarkistamispäätöksen tekemistä.

Oppilaaksioton näkökulma 2/2

Alustava suunnitelma:

- Oppilaista 11 on 9 luokan oppilaita, jotka lähtökohtaisesti jatkavat toiselle asteelle.
 - Jää 23 oppilasta, 3 ryhmää
 - oppilaat jatkavat erityisluokilla, eivät ole integroitumassa
 - Alustavan suunnitelman mukaan yksi ryhmä siirtyy Mainingin kouluun, yksi ryhmä Meritorin kouluun ja yksi ryhmä Saunalahden kouluun. Kaksi muilla alueilla opiskelevaa oppilasta palaavat omalle alueelleen.
-
- Noin kolmanneksella oppilaista on tarve tilauskuljetukselle. Tuo tarve ei tavanomaisimmin liity koulun sijaintiin, eli tarve kuljetukselle tulee jatkumaan, vaikka opetus tapahtuisi toisaalla.
 - Myös matkakortti on noin kolmanneksella oppilaista. Matkakorttien tarpeeseen vaikuttavat sekä koulun sijainti että oppilaana olevien kotiosoitteet.

Pedagoginen näkökulma: Opetuksen järjestäminen Koulumäen koulussa 1/2

VAHVUUKSIA

- Henkilöstön pedagoginen osaaminen ja pitkä kokemus erityisen tuen oppilaiden opettamisesta
- Erityisen tuen oppilaan koulupolun tukeminen ja nivelvaiheen ohjaus toiselle asteelle
- Toimintakulttuuri rakennettu erityisen tuen järjestämisen näkökulmasta
- Oppilastuntemus vahvaa
- Oppimisympäristö ja luokkatilat rakennettu pienryhmäopetuksen tarpeita vastaavaksi
- Eriyttämistiloja riittävästi oppilasmäärän/luokkien vähentyessä
- Tuttu ja pieni koulu, tutut aikuiset

Pedagoginen näkökulma: Opetuksen järjestäminen Koulumäen koulussa 2/2

HAASTEITA

- Oppimisympäristön ja oppilaiden segregoituminen: integraation toteuttaminen mahdotonta, koska yleisopetuksen oppilaita ei ole ja malli yleisopetuksesta puuttuu
- Osalla oppilaista pitkät koulumatkat
- Henkilöstön määrä pienessä koulussa on pieni
 - Haavoittuvaisuus muutostilanteissa
- Opiskeluhuollon vähäiset resurssit
- Oppivan yhteisön pedagoginen kehittämistyö haastavaa, opettajat ovat mukana monessa eri kehittämissryhmässä, mikä lisää kuormittuneisuutta ja vähentää mahdollisuuksia vaikuttaa omaan työhön
 - Joustavat ryhmittelyt oppilaan tuen tarpeen mukaan eivät toteudu riittävällä tasolla
- Valinnaisuuden toteutuminen haastavaa, valinnaisainetarjonta suppeaa resurssien ja pienen oppilasmäärän johdosta

Vaihtoehdot

1. Koulumäen koulun toiminnan päättymisen
2. Koulumäen koulun toiminnan jatkaminen nykyisellään

Vaihtoehto 1: Koulumäen koulun toiminta päättyy

1/2

- Koulumäen koulun toiminnan päättyessä oppilaat sijoittuvat kaupunkitasoisesti muodostettuihin jo toimiviin laaja-alaisia oppimisen erityisvaikeuksia omaavien oppilaiden erityisluokille sekä autististen oppilaiden erityisluokille. Erityisluokat osoitetaan mahdollisuuksien mukaan oppilaiden asuinpaikkojen mukaisilta oppilasalueilta.
- Oppilaiden ohjautumista tarkastellaan ennen koulun toiminnan päättymistä jo erityisen tuen tarkistamispäätösten yhteydessä 2. ja 6. luokalla. Mahdollisista uusista perustettavista erityisluokista päätetään lautakunnassa vuosittaisen oppilaaksioton yhteydessä.
- Oppilaiden oikeus tarvitsemaansa tukeen ja yksilöllisiin ratkaisuihin toteutuu edelleen, ja heille syntyy mahdollisuus integroitua yleisopetuksen ryhmiin omien edellytystensä mukaan.
 - Joustavan ryhmittelyn ja erilaisten oppilaiden edun mukaisten pedagogisten ratkaisujen toteuttaminen paranee.

Vaihtoehto 1: Koulumäen koulun toiminta päättyy

2/2

- Osalla oppilaista koulumatkat lyhenevät. Koulumatkaetuutta koskevat tarpeet pysyvät ennallaan.
- Henkilöstön pedagogista osaamista ja kokemusta erityisen tuen oppilaiden opettamisesta voidaan hyödyntää eri Espoon peruskouluissa.
- Toisaalta: Muutos oppimisympäristössä ja henkilöstössä voi olla joillekin oppilaille haasteellinen ja opiskelu suuressa kouluyksikössä voi tuntua ei-hallittavalta. Opiskelu suuremmassa kouluyksikössä voi edellyttää aluksi oppilailta totuttelua ja sopeutumista uuteen oppimisympäristöön.

Vaihtoehto 2: Koulumäen koulun toiminta jatkuu

- Koulun toiminnan jatkuessa tilanne on nykytilan kaltainen. Toimintakulttuuri on rakennettu erityisen tuen järjestämisen näkökulmasta ja oppilaiden koulupolun tukeminen sekä nivelvaiheen ohjaus toiselle asteelle on toimivaa.
- Toiminnan jatkuminen nykyisellään ei kuitenkaan ole pedagogisesti perusteltua eikä talouden näkökulmasta tarkoituksenmukaista.
 - Vaikka oppilaiden oikeus tarvitsemaansa tukeen toteutuu, oikeus opiskella yleisopetuksen opetusryhmässä omien edellytystensä mukaisesti ei toteudu.
 - Joustavat ryhmittelyt ja erilaiset pedagogiset oppilaiden edun mukaisten ratkaisut ovat toteutettavissa rajallisesti. Valinnaisainetarjonta on suppea ja valinnaisuuden toteutuminen haastavaa.
 - Toiminnan jatkuessa kustannussäästöjä ei saavuteta TakE-ohjelman mukaisesti, jolloin vastaava säästö pitää kerätä muista kohteista, käytännössä vähentämällä henkilöstöä kaupunkitasoisesti.

Koulumäen koulun toimintakustannukset

- Koulumäen koulun oppilaskohtaiset kustannukset 11 748 euroa / oppilas / vuosi (opetus 2022)
- Suomenkielisessä perusopetuksessa oppilaskohtaiset kustannukset keskimäärin 9 883 euroa / oppilas / vuosi
- Koulumäen koulun kiinteistökustannukset ovat 25 725,38 euroa kuukaudessa, yht. 308 704,56 euroa vuodessa
- Koulumäen koulun lakkauttamisen myötä ei muodostu säästöjä henkilöstökuluista

Henkilöstön asema

- Mikäli koulu päätetään lakkauttaa, vakituisen henkilöstön asema on kuitenkin turvattu. Opettajien ja avustajien virat ovat Espoon kaupungin virkoja/toimia. Mahdollisessa lakkautustilanteessa opettajien ja avustajien sijoituskoulu Espoon sisällä muuttuu.
- Mahdollisen lakkautuspäätöksen jälkeen lakkautettavan koulun vakinaiselle henkilöstölle annetaan tietoa muissa kouluissa avoinna olevista vastaavista vakinaisista tehtävistä.
- Henkilö, jota sijoituskoulun muutos koskee, voi esittää toiveen siitä, mihin sellaisista kouluista, joissa on vastaava avoin tehtävä, hän toivoo siirtyvänsä. Vastaavasti ko. koulujen rehtorit antavat näkemyksensä, miten sijoitettavan henkilöstön osaamisprofiili sopii koulun tarpeisiin. Nämä molemmat näkökulmat huomioiden tehdään päätös uudesta sijoituskoulusta.
- Ennen päätöksentekoa henkilöstölle järjestetään yhteistoimintalain mukainen työpaikkakokous ja viranhaltijoille kuuleminen.
- Päätöksen uudesta sijoituskoulusta tekee suomenkielisessä perusopetuksessa aluepäällikkö.
- Myös määräaikaista henkilöstöä tarvitaan jatkuvasti eri kouluissa ja lakkautettavan yksikön määräaikainen henkilöstö voi hakea muiden koulujen avoimiin tehtäviin.

Valmistelun eteneminen

Ti 9.1.2024
Klo 14.30-15.30

Henkilöstökokous

Ke 10.1.2024

Lausuntopyyntöjen lähetys Koulumäen koulun henkilöstölle, johtokunnalle, oppilaskunnalle, Vammaisneuvostolle, Espoon kaupungin Nuorisovaltuustolle

Ke 17.1.2024

Kasvun ja oppimisen lautakuntaa informoidaan valmistelun käynnistymisestä

To 18.1.2024
klo 17.30-18.30

Asukastilaisuus

- *Valmistelussa olevan ehdotuksen ja sen perusteluiden esittely*
- *Asukkaille ja kunnan palveluita käyttäville tahoille varattu tilaisuus esittää mielipiteensä*

To 25.1.2024

Lausuntojen palautus koulutussuunnittelija Jenny Webbille jenny.webb@espoo.fi

Yhteistoimintamenettelyn mukainen työpaikkakokous ja viranhaltijoiden kuuleminen

Ke 7.2.2024

Kasvun ja oppimisen lautakunnan käsittely

Henkilöstön sijoituskoulumuutosten valmistelu

Huomioita

- Tämä on valmisteluun lähtevä ehdotus, mitään ei ole päätetty.
- Lopullisen päätöksen asiasta tekee Kasvun ja oppimisen lautakunta.

Kysymysten käsittely

Keskustelua